

Zelftest leverbot

Door als dierenarts (of veehouder) zelf mest te onderzoeken op leverbotteieren, kun je geld en anthelmintica besparen en zorg je ervoor dat de resistentie tegen deze middelen niet verder toeneemt. Dat zegt dierenarts Judith van Andel die de Botvanger ontwikkelde.

HENK TEN HAVE

Op steeds meer bedrijven met schapen, geiten en runderen wordt resistentie waargenomen van leverbot tegen trilabendaazol. Vooral bij schapen ontwikkelt de resistentie van leverbot zich heel snel. Dat komt volgens Judith van Andel van Provincos Schapenadviesgroep in Venlo onder andere doordat een behandeling van runderen en schapen met anthelmintica vaak ingezet wordt zonder dat er onderzoek is gedaan naar de aanwezigheid van leverbotteieren in de mest of leverbotslakjes in de weide; er wordt op veel bedrijven 'blind' ontwormd.

Om de aanwezigheid van leverbotteieren in mest van schapen, geiten, runderen en ook paarden eenvoudiger en goedkoper te maken, ontwikkelde Van Andel op eigen initiatief de Botvanger. De Botvanger werkt minstens zo goed als andere methodes voor mestonderzoek naar leverbotteieren, blijkt uit de eerste resultaten van onderzoek naar de gevoeligheid van deze techniek, volgens veterinair parasitoloog Harm Ploeger van de faculteit Diergeneeskunde in Utrecht.

Op de eigen praktijk

De Botvanger is gemaakt van pvc-buizen met drie zeven. De mest wordt met water door de zeven gespoeld. Het zeven van het mestmonster met water gebeurt volgens de Doigman-methode. De bovenste twee grovere zeven laten de leverbotteieren door, maar houden de grove mestdeeltjes tegen. De onderste fijnere zeef doet het omgekeerde: die houdt de leverbotteieren tegen, maar laat de fijnere mestdeeltjes door. Door het materiaal van de onderzeef te verzamelen en daarna te laten bezinken, kunnen de leverbotteieren nauwkeurig en eenvoudig met een microscoop met een 25-40x vergroting gevonden worden. Toevoegen van methyleenblauw maakt het eenvoudiger om de leverbotteieren te herkennen.

"Met de Botvanger kunnen dierenartsen of dierenartsassistenten op een eenvoudige manier aanvullende diagnostiek zelf uitvoeren op hun eigen veterinaire praktijk", vertelt Van Andel. "Dat is goedkoper en sneller dan het opsturen van mestmonsters naar een laboratorium. Dierenartsen kunnen het gebruik van de Botvanger ook leren aan hun veehouders. Om de toepassing van het apparaat goed onder de knie te krijgen, moeten ze het wel regelmatig gebruiken."

Volgens Harm Ploeger is het mogelijk om met de Botvanger drie tot zes mestmonsters per uur te onderzoeken.

Bij de Botvanger zit een uitgebreide handleiding.

FOTO: HENK TEN HAVE